

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής υπ' αρ. 2961/07

που άσκησε ο **Έ Έ**
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), συνεδρίασε στις 28 Ιουνίου 2011, σε τμήμα με την ακόλουθη σύνθεση :

Nina Vajic, Πρόεδρο

Anatoly Kovler,

Γεώργιο Νικολάου,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του Soren Nielsen, Γραμματέα Τμήματος,

Εχοντας υπόψη την προαναφερθείσα προσφυγή που ασκήθηκε στις 5 Ιανουαρίου 2007,

Εχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η καθ' ης η προσφυγή Κυβέρνηση και αυτές που κατέθεσε προς αντίκρουση ο προσφεύγων,

Αφού διασκέφθηκε, εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση :

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

Ο προσφεύγων, κ. **Έ Έ** είναι Έλληνας υπήκοος, που γεννήθηκε το 1936, κάτοικος Αριστομένη Μεσσηνίας. Στο δικαστήριο εκπροσωπήθηκε από τον κο Β.Χειρδάρη, δικηγόρο Αθηνών. Η ελληνική κυβέρνηση, («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους εκπροσώπους της,

τον κο Κανελλόπουλο, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κα Σ.Τρέκλη, Δικαστική Αντιπρόσωπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Α.Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης

Τα πραγματικά περιστατικά, όπως εκτέθηκαν από τα μέρη, έχουν ως εξής:

Τον Δεκέμβριο του 1998, κατασχέθηκαν ενόψει πλειστηριασμού, έξι οικόπεδα του προσφεύγοντα, στον Αριστομένη, λόγω χρέους του προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας. Το ποσό του χρέους ανερχόταν σε 169.456.158 δρχ., δηλαδή περίπου 497.303,50€.

Η εκποίηση δια πλειστηριασμού ορίστηκε στις 17 Μαρτίου 1999, στην συνέχεια στις 26 Μαΐου 1999, στο Δημαρχείο του Αριστομένη, μετά από νέα εκτίμηση των οικοπέδων.

Στις 6 Μαΐου 1999, η Αγροτική Τράπεζα δημοσίευσε στην εφημερίδα «Ελευθερία» της Καλαμάτας, μια νόμιμη αγγελία σχετικά με τον πλειστηριασμό αναφέροντας ότι θα γινόταν στο Δημαρχείο της Μεσσήνης. Τοιχοκόλλησε επίσης αγγελία στο Δημαρχείο του Αριστομένη, όπως επιτάσσει το άρθρο 999§3 της Πολιτικής Δικονομίας. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, μόνον η τοιχοκόλληση στο Δημαρχείο του Αριστομένη ήταν υποχρεωτική, λόγω του ότι ο Αριστομένης δεν είχε εφημερίδα για να δημοσιευτεί η αγγελία.

Στις 26 Μαΐου 1999, η εκποίηση δια πλειστηριασμού έγινε στο Δημαρχείο του Αριστομένη. Τρία από τα έξι οικόπεδα κατακυρώθηκαν στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Τα παιδιά του προσφεύγοντα έκαναν προσφορά για το ένα από αυτά, αλλά χωρίς επιτυχία. Για τα άλλα τρία, δεν υπήρξε πλειοδότης. Από το φάκελο προκύπτει ότι την ίδια την ημέρα του πλειστηριασμού, η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος έστειλε κατά τις 2.00 μ.μ. δύο υπαλλήλους της στο Δημαρχείο της Μεσσήνης για να ενημερώσουν τους πιθανούς ενδιαφερόμενους που είχαν παρουσιαστεί ότι ο πλειστηριασμός γίνεται στον Αριστομένη και να θέσουν στην διάθεσή τους όχημα προκειμένου να διασφαλιστεί η μεταφορά τους στον Αριστομένη, που βρισκόταν κάπου είκοσι χιλιόμετρα με στενό δρόμο.

Στις 30 Δεκεμβρίου 1999, ο προσφεύγων άσκησε τρεις ανακοπές ενώπιον του Ειρηνοδικείου Παμίσου, με σκοπό την ακύρωση της εκποίησης δια πλειστηριασμού, λόγω του ότι ήταν ελαττωματική μετά από την εσφαλμένη

αγγελία που δημοσιεύθηκε από την Αγροτική Τράπεζα. Στις 6 Μαρτίου 2001, ο προσφεύγων κατέθεσε πρόσθετες προτάσεις.

Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, η εσφαλμένη εγγραφή του τόπου του πλειστηριασμού έγινε για να εμποδιστούν πέντε πιθανοί πλειοδότες να εμφανιστούν, έτσι ώστε η τελική κατακύρωση τριών εκ των οικοπέδων του να γίνει στην Αγροτική Τράπεζα. Μια τέτοια κατάσταση ήταν αντίθετη στην συναλλακτική καλή πίστη. Ενώ τα οικόπεδα είχαν εκτιμηθεί σε 35.100.000 δρχ. , η Αγροτική Τράπεζα τα απέκτησε έναντι 19.600.000 δρχ.

Η δικάσιμος που αρχικά είχε προβλεφθεί για τις 18 Απριλίου 2000, αναβλήθηκε με αίτηση του προσφεύγοντα (επειδή ο δικηγόρος του έπρεπε να παραστεί στο Εφετείο της Καλαμάτας) για τις 20 Ιουνίου 2000, στην συνέχεια (λόγω απεργίας των γραμματέων) για τις 6 Μαρτίου 2001 (για να μπορέσει το δικαστήριο να εξετάσει τις πρόσθετες προτάσεις του προσφεύγοντα), για τις 16 Οκτωβρίου 2001 (επειδή οι μάρτυρες δεν μπόρεσαν να παραστούν), για τις 2 Απριλίου και 21 Μαΐου 2002. Μια άλλη αίτηση αναβολής από τον δικηγόρο του προσφεύγοντα δεν έγινε δεκτή από τον Ειρηνοδίκη.

Το Ειρηνοδικείο συνεδρίασε στις 21 Μαΐου 2002 και με απόφαση της 13^{ης} Μαρτίου 2003, απέρριψε τις ανακοπές ως εκπρόθεσμες.

Στις 9 Απριλίου 2003, ο προσφεύγων εφεσίβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Πρωτοδικείου Καλαμάτας. Ο λόγος έφεσης του βασιζόταν στην εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου σχετικά με την απόρριψη των ανακοπών ως εκπροθέσμων.

Η δικάσιμος που αρχικά ορίστηκε στις 6 Μαΐου 2004 αναβλήθηκε με αίτημα του προσφεύγοντα και λόγω απουσίας εκπροσώπου του αντιδίκου. Η υπόθεση εκδικάστηκε στις 7 Απριλίου 2005.

Στις 26 Αυγούστου 2005, το Πρωτοδικείο απέρριψε την έφεση του προσφεύγοντα. Έκρινε ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος για να ακυρωθεί η διαδικασία δημοσίευσης του πλειστηριασμού, αφού οι προϋποθέσεις του άρθρου 999 §3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είχαν τηρηθεί και η αγγελία που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα έγινε χωρίς να είναι απαραίτητη. Όσον αφορά την εσφαλμένη αγγελία, έκρινε επίσης ότι δεν υπήρχε, όπως υποστήριζε ο προσφεύγων, δόλος από την Αγροτική Τράπεζα με σκοπό να αλλοιωθεί η καλή διεξαγωγή της εκποίησης δια πλειστηριασμού.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2005 ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση. Προέβαλε δύο λόγους : από την μία, την παραβίαση ουσιαστικών διατάξεων νόμου και της αρχής της καλής πίστης από την απόφαση του Πρωτοδικείου που έκρινε την έφεση και από την άλλη, την παραβίαση των «διδασμάτων των εθίμων και της κοινής πείρας».

Στον πρώτο λόγο διευκρίνιζε μεταξύ άλλων, ότι πέντε πιθανοί πλειοδότες είχαν πάει στο δημαρχείο της Μεσσήνης, αλλά δεν έκαναν τελικά την διαδρομή μέχρι τον Αριστομένη, γιατί ήταν αργά και ο δρόμος μακρύς και θα έφταναν μετά το τέλος του πλειστηριασμού. Εάν συμμετείχαν, το τίμημα θα ήταν δύο ή τρεις φορές μεγαλύτερο από αυτό που κατέβαλε η Αγροτική Τράπεζα και έτσι υπέστη ανεπανόρθωτη ζημία που βασίζεται στην αρχή της καλής συναλλαγματικής πίστης. Ως προς τον δεύτερο λόγο, υποστήριξε ότι το Πρωτοδικείο είχε παραβιάσει την ίδια αρχή κάνοντας δεκτό ότι η ελεύθερη διεξαγωγή του πλειστηριασμού δεν παρεμποδίστηκε από την εσφαλμένη αγγελία σημειώνοντας ιδίως ότι τα παιδιά του προσφεύγοντα είχαν μπορέσει να συμμετάσχουν. Υπογράμμισε ότι η κρίση αυτή του Πρωτοδικείου αποτελούσε προσβολή στις αρχές που επικαλέστηκε στον βαθμό που τα παιδιά του ήξεραν τον τόπο του πλειστηριασμού όχι λόγω της δημοσίευσης αλλά επειδή ήταν μέλη της οικογένειάς του. Υπενθύμιζε άλλη μία φορά ότι αν οι πέντε πιθανοί πλειοδότες είχαν μπορέσει να εμφανιστούν στην εκποίηση, το ποσό της κατακύρωσης που η τράπεζα κατέβαλε για την αγορά των τριών οικοπέδων θα ήταν τρεις φορές μεγαλύτερο από την τιμή εκκίνησης, και έτσι δεν θα είχε υποστεί ανεπανόρθωτη οικονομική ζημία.

Η δικάσιμος έγινε στις 24 Μαΐου 2006.

Με απόφαση της 20^{ης} Ιουνίου 2006 (που καθαρογράφηκε στις 30 Ιουνίου 2006), ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αναίρεση του προσφεύγοντα. Έκρινε ότι δεν υπήρχε εκ του νόμου υποχρέωση να γίνει αγγελία σε εφημερίδα, αφού ο δήμος Αριστομένη υπαγόταν στο διαμέρισμα της Μεσσήνης, του οποίου πρωτεύουσα ήταν η Μεσσήνη όπου δεν κυκλοφορούσε καμία τοπική εφημερίδα. Επομένως, δεν συνέτρεχε λόγος ακύρωσης σχετικά με την διαδικασία του πλειστηριασμού. Επίσης, το Πρωτοδικείο νομίμως είχε κρίνει ότι δεν υπήρχε δόλος από πλευράς Αγροτικής Τράπεζας με σκοπό την παρεμπόδιση της διαδικασίας του πλειστηριασμού.

B. Το οικείο εθνικό δίκαιο

Τα σχετικά άρθρα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπουν ότι :

Άρθρο 585

1. Οι διατάξεις για την άσκηση της αγωγής, την εισαγωγή της για Συζήτηση και τη Συζήτηση στο ακροατήριο εφαρμόζονται και στην ανακοπή.

"2. Το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, (...) και τους λόγους της.

"Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο τριάντα ή, όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Συζήτηση."

Άρθρο 999

Την κατά την παράγραφο 1 περίληψη της κατασχετηρίας έκθεσης ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές, καταθέτει δε την περίληψη αυτή μέσα στην ίδια προθεσμία στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος συντάσσει σχετική πράξη.

«Απόσπασμα της περίληψης αυτής, το οποίο πρέπει να περιέχει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου κατά το είδος, τη θέση και την έκταση του με τα συστατικά αυτού, μνεία του αριθμού των εγγεγραμμένων υποθηκών και προσημειώσεων, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην περιφερειακή ενότητα, διαφορετικά στην έδρα της περιφέρειας, όπου υπάγεται ο δήμος, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού.»

Μέσα στην ίδια προθεσμία η κατά τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου περίληψη επιδίδεται στον ειρηνοδίκη του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση(...)

4. Ο πλειστηρισμός με ποινή ακυρότητας δεν μπορεί να γίνει χωρίς να έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις που ορίζονται στην παρ. 1 και στην παρ. 3 (...).»

Το άρθρο 914 του Αστικού Κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει.»

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Ο προσφεύγων επικαλείται τα άρθρα 6 §1 και 13 της Σύμβασης και του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αρ. 1 και παραπονείται για παραβίαση του

δικαιώματός του στην ισότητα των όπλων, για υπέρβαση του εύλογου χρόνου της διαδικασίας και την απουσία πραγματικής προσφυγής ως προς αυτό καθώς και για προσβολή του δικαιώματός του στον σεβασμό της περιουσίας του.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Ο προσφεύγων παραπονείται για διπλή παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης: πρώτα, για το δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη και ιδίως για το δικαίωμά του στην ισότητα των όπλων, αφού κατά τον προσφεύγοντα τα δικαστήρια εφάρμοσαν κριτήρια φορμαλιστικά για να ερμηνεύσουν το άρθρο 999 §3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και αρνήθηκαν έτσι να αναγνωρίσουν ότι η εσφαλμένη δημοσίευση του τόπου του πλειστηριασμού διατάραξε την ισορροπία μεταξύ των διαδίκων. Επίσης, για την υπέρβαση του εύλογου χρόνου της διαδικασίας. Επικαλείται επίσης παραβίαση του άρθρου 13 λόγω έλλειψης πραγματικής προσφυγής με την οποία θα μπορούσε να παραπονεθεί για την διάρκεια της διαδικασίας. Το οικείο τμήμα του άρθρου 6 και το άρθρο 13 ορίζουν τα εξής :

Άρθρο 6 §1

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δίκαιως, (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, (...)

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.»

1. Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη

Η Κυβέρνηση προβάλλει κατ' αρχή την μη εξάντληση των εθνικών ένδικων μέσων. Υποστηρίζει ότι σε κανένα στάδιο της διαδικασίας ο προσφεύγων δεν πρόβαλε, ούτε καν περιληπτικά, τις αιτιάσεις του σχετικά με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Η αιτίασή του ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ήταν να επικαλεστεί ότι η Αγροτική Τράπεζα είχε χρησιμοποιήσει δόλο για να εμποδίσει την καλή διεξαγωγή του πλειστηριασμού. Η Κυβέρνηση σημειώνει ακόμη ότι, στην ουσία, ο προσφεύγων καλεί το Δικαστήριο να υποκαταστήσει με την εκτίμησή του των πραγματικών περιστατικών και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου την εκτίμηση των εθνικών δικαστηρίων.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι πρόβαλε περιληπτικά την αιτίαση αυτή. Όσον αφορά το βάσιμο της αιτιάσής του, υποστηρίζει ότι τα ελληνικά δικαστήρια με το να μην αντλούν καμία συνέπεια από την δημοσίευση εσφαλμένου τύπου στην εφημερίδα «Ελευθερία», τα ελληνικά δικαστήρια διατάραζαν, υπέρ του αντιδίκου, την ισορροπία ανάμεσα στους διαδίκους.

Το Δικαστήριο που σημειώνει ότι ο προσφεύγων είχε προβάλει ενώπιον του Αρείου Πάγου ότι το σφάλμα που διαπράχθηκε στην αγγελία αποτελούσε προσβολή στην αρχή της καλής πίστης, δεν θεωρεί απαραίτητο να αποφανθεί επί της ένστασης που προβάλλει η Κυβέρνηση, επειδή η αιτίαση πρέπει να απορριφθεί για προφανή έλλειψη θεμελίωσης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν έχει ως ρόλο να υποκαθιστά τα εθνικά δικαστήρια, στα οποία εναπόκειται κατά κύριο λόγο να ερμηνεύουν την εθνική νομοθεσία (βλ. τις αποφάσεις *Bulut κατά Αυστρίας* της 22ας Φεβρουαρίου 1996, *Recueil* 1996-II, σελ. 356, §29 και *mutatis mutandis*, *Edificaciones March Gallego S.A. κατά Ισπανίας* της 19^{ης} Φεβρουαρίου 1998, *Recueil* 1998-I, σελ. 290, §33). Ο ρόλος του περιορίζεται στο να ελέγχει αν οι επίδικες αποφάσεις ελήφθησαν στα πλαίσια της τήρησης των εγγυήσεων που διατυπώνονται στο άρθρο 6 της Σύμβασης και δεν περιέχουν αυθαιρεσία. Δεν μπορεί να κρίνει το ίδιο τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν ένα εθνικό δικαστήριο να υιοθετήσει αυτή την απόφαση έναντι μιας άλλης, αλλιώς θα ανακηρυσσόταν σε δικαστής τρίτου ή τετάρτου βαθμού και θα παραβίαζε τα όρια της αποστολής του (*Kemtsche κατά Γαλλίας* (αρ. 3), απόφαση της 24^{ης} Νοεμβρίου 1994, σειρά Α, αρ. 296-C, § 44).

Απορρίπτοντας την αναίρεση του προσφεύγοντα, ο Άρειος Πάγος θεώρησε ότι δεν υπήρχε υποχρέωση εκ του νόμου να γίνει αγγελία σε μια εφημερίδα, επειδή ο Δήμος Αριστομένη υπαγόταν στο διαμέρισμα της Μεσσήνης όπου δεν εκδιδόταν καμία τοπική εφημερίδα. Επομένως, δεν υπήρχε λόγος ακύρωσης σχετικά με την διαδικασία δημοσίευσης του πλειστηριασμού. Επιπλέον, ο Άρειος Πάγος σημείωσε ότι το Πρωτοδικείο είχε διαπιστώσει ότι δεν υπήρχε δόλος εκ μέρους της Αγροτικής Τράπεζας με σκοπό να παρεμποδιστεί η διαδικασία του πλειστηριασμού. Κατά την γνώμη του Δικαστηρίου, ούτε ο συλλογισμός που ακολούθησαν τα ελληνικά δικαστήρια –και ειδικότερα ο Άρειος Πάγος– ούτε η ερμηνεία των εθνικών εφαρμοστέων διατάξεων δεν φαίνεται αυθαίρετοι ή μη εύλογοι.

Συνεπάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

2. *Εύλογη προθεσμία*

Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 30 Δεκεμβρίου 1999, με την προσφυγή στο Ειρηνοδικείο της Παμίσου, και τελείωσε στις 30 Ιουνίου 2006, με την καθαρογραφή της απόφασης του Αρείου Πάγου. Επομένως διήρκεσε έξι έτη και έξι μήνες για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας οφειλόταν στην συμπεριφορά του προσφεύγοντα που είναι υπεύθυνος για καθυστέρηση δύο ετών, ενός μηνός και δεκατριών ημερών ενώπιον του ειρηνοδικείου και έντεκα μηνών ενώπιον του Πρωτοδικείου. Οι δικαστικές αρχές δεν συνέβαλαν στην επίδικη καθυστέρηση αφού ο ορισμός των δικασίμων και η απαγγελία των αποφάσεών τους έγινε εντός συντόμων και εύλογων προθεσμιών.

Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι όλα τα αιτήματα αναβολής του ήταν δικαιολογημένα και ότι η αναβολή της 28^{ης} Νοεμβρίου 2000 προκλήθηκε από την απεργία των γραμματέων, περίπτωση που δεν εξαρτιόταν από την θέλησή του.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης και με κριτήρια που έχει καθιερώσει η νομολογία του Δικαστηρίου, ειδικότερα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά των προσφευγόντων και των αρμοδίων αρχών καθώς και την σημασία της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλ. μεταξύ άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας [GC]*, αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

Στην υπό κρίση υπόθεση το Δικαστήριο σημειώνει ότι, το Ειρηνοδικείο Παμίσου στο οποίο προσέφυγε στις 30 Δεκεμβρίου 1999 ο προσφεύγων εξέδωσε την απόφασή του στις 13 Μαρτίου 2003. Εντούτοις, κατά την περίοδο αυτή, ο προσφεύγων ζήτησε και πήρε, ή προκάλεσε, έξι αναβολές : στις 18 Απριλίου και 20 Ιουνίου 2000, στις 6 Μαρτίου και 16 Οκτωβρίου 2001 και στις 2 Απριλίου 2002. Όσο για το ειρηνοδικείο, όρισε διαδοχικές δικασίμους σε εύλογες προθεσμίες και αρνήθηκε ένα τελευταίο αίτημα αναβολής που έκανε ο προσφεύγων. Επίσης, ενώπιον του Πρωτοδικείου Καλαμάτας που θα δικάζε την έφεση, ο προσφεύγων ζήτησε και πήρε αναβολή δικασίμου και αυτό καθυστέρησε την διαδικασία για περίπου

έντεκα μήνες. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η συμπεριφορά του προσφεύγοντα συνέβαλε σημαντικά στην συνολική διάρκεια της διαδικασίας. Το Δικαστήριο δεν θεωρεί ότι οι καθυστερήσεις για τις οποίες κατηγορεί τις δικαστικές αρχές ήταν, υπό τις συνθήκες τις υπό κρίση υπόθεσης, μεγάλης σημασίας. Συμπεραίνει ότι η υπό κρίση περίοδος, από τις 30 Δεκεμβρίου 1999 έως τις 30 Ιουνίου 2006, ενώπιον τριών βαθμών δικαιοδοσίας, δεν δείχνει καμία ένδειξη παραβίασης του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι στο άρθρο 13 έχει δοθεί η ερμηνεία ότι απαιτείται μια προσφυγή στο εθνικό δίκαιο μόνο για αιτιάσεις που μπορεί να θεωρηθούν «υπερασπίσιμες» σύμφωνα με την Σύμβαση (βλ. μεταξύ άλλων, *Boyle και Rice κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 21 Ιουνίου 1988, §52, σειρά Α αρ. 131).

Έχοντας υπόψη τα προηγούμενα συμπεράσματά του για την αιτίαση σχετικά με το άρθρο 6 §1, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων δεν προβάλλει καμία υπερασπίσιμη αιτίαση.

Προκύπτει ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

B. Άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου

Ο προσφεύγων παραπονείται για δυσανάλογη και αδικαιολόγητη παρέμβαση στο δικαίωμά του στην περιουσία του λόγω του ότι η εσφαλμένη αγγελία για τον τόπο του πλειστηριασμού είχε ως αποτέλεσμα να εμποδίσει ένα εύλογο τίμημα για τα οικόπεδά του. Επικαλείται παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου, που ορίζει τα εξής :

«Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωπελείας και υπό τους προβλεπομένους, υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους.

Αι προαναφερόμεναι διατάξεις δεν θίγουσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέσει εν ισχύ Νόμους ούς ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Κατά πρώτον η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι σε κανένα στάδιο της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ο προσφεύγων δεν προέβαλε, ακόμα και περιληπτικά την αιτιάσή του σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού της περιουσίας του.

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει επίσης ότι η εσφαλμένη αγγελία στην εφημερίδα δεν εμπόδισε την συμμετοχή τρίτων στον πλειστηριασμό ούτε το να επιτευχθεί υψηλότερο τίμημα. Υπογραμμίζει ότι η διαδικασία δημοσίευσης μιας εκποίησης δια πλειστηριασμού, όταν αυτή γίνεται στην επαρχία όπου δεν υπάρχει εφημερίδα, πραγματοποιείται με τοιχοκόλληση της αγγελίας του πλειστηριασμού, δεκαπέντε μέρες πριν, στο Δημαρχείο του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο που εκποιείται. Αυτή η υποχρεωτική δημοσίευση αντισταθμίζει την αδυναμία δημοσίευσης σε μια εφημερίδα, και η ενδεχόμενη παράλειψη της συνεπάγεται την ακυρότητα του πλειστηριασμού. Παρά την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας δημοσίευσης, κανένας ενδιαφερόμενος δεν παρουσιάστηκε την ίδια μέρα στην διεύθυνση όπου πραγματικά έγινε ο πλειστηριασμός (με εξαίρεση τα παιδιά του προσφεύγοντα). Η δημοσίευση στην εφημερίδα ήταν περιττή. Ο προσφεύγων την προσέβαλε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ισχυριζόμενος ότι υπήρχε δόλος εκ μέρους της Αγροτικής Τράπεζας αλλά τα δικαστήρια απέρριψαν τους ισχυρισμούς του.

Όσον αφορά την ένσταση που προβάλλει η Κυβέρνηση, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ακόμα και αν δεν επικαλέστηκε ρητά το άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου, υποστήριξε ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων ότι το σφάλμα της αγγελίας που αφορούσε τον τόπο του πλειστηριασμού είχε ως αποτέλεσμα να αλλοιώσει τον πλειστηριασμό και δεν επέτρεψε την πλειοδοσία στα εκποιούμενα οικόπεδα.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν η αγγελία στην εφημερίδα ήταν περιττή, δημιούργησε μια νέα κατάσταση: οι πλειοδότες πήγαν σε λάθος τόπο και δεν μπόρεσαν να συμμετέχουν στην εκποίηση. Το ότι η Αγροτική Τράπεζα έστειλε δύο υπαλλήλους της και διέθεσε ένα όχημα δεν σημαίνει ότι οι υπάλληλοι αυτοί συνάντησαν πλειοδότες. Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, αντίθετα με την αγγελία σε εφημερίδα, η τοιχοκόλληση στο δημαρχείο δεν αρκεί για να διασφαλίσει την πρέπουσα δημοσιότητα του πλειστηριασμού.

Το Δικαστήριο δεν κρίνει απαραίτητο να αποφανθεί ως προς την ένσταση της Κυβέρνησης, αφού συμπεραίνει ότι η αιτίαση είναι απαράδεκτη για προφανή έλλειψη θεμελίωσης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα του σεβασμού της περιουσίας πρέπει να πετύχει μια «ορθή ισορροπία» ανάμεσα στις απαιτήσεις του γενικού συμφέροντος της κοινωνίας και τις επιταγές διατήρησης των

θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου. Ειδικότερα, πρέπει να υπάρχει μια εύλογη σχέση αναλογικότητας ανάμεσα στα μέσα που χρησιμοποιούνται και τον σκοπό που επιδιώκεται από κάθε μέσο που στερεί ένα άτομο από την ιδιοκτησία του (βλ. μεταξύ άλλων, *Ιερά Μοναστήρια κατά Ελλάδα*, 9 Δεκεμβρίου 1994, §70, Σειρά Α αρ. 301-A). Η ισορροπία αυτή διαταράσσεται «αν το ενδιαφερόμενο άτομο έπρεπε να υποστεί «ένα ειδικό και υπερβολικό βάρος» (βλ. ιδίως, *James et autres κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 21 Φεβρουαρίου 1986, §50, σειρά Α, αρ. 98). Ως προς αυτό, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το άτομο που στερήθηκε την ιδιοκτησία του θα πρέπει κατ' αρχήν να πάρει μια αποζημίωση «εύλογη σε σχέση με την αξία του αγαθού» το οποίο στερήθηκε, ακόμα και αν «θεμιτοί σκοποί «δημόσιας ωφελείας» ...μπορεί να συνηγορούν για αποζημίωση κατώτερη από την πλήρη εμπορική αξία». Πρόσθεσε ότι ο έλεγχός του «περιορίζεται στο να αναζητά αν οι τρόποι που επιλέχθηκαν υπερβαίνουν το ευρύ περιθώριο εκτίμησης που έχει το Κράτος στο θέμα αυτό» (όπου ανωτέρω, §54, βλ. επίσης, π.χ. την προαναφερθείσα απόφαση *Ιερά Μοναστήρια*, §71).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εξ αρχής ότι η παρούσα υπόθεση αφορά ένα αίτημα ακύρωσης της εκποίησης δια πλειστηριασμού ορισμένων οικοπέδων του προσφεύγοντα για μη τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων που διέπουν αυτού του είδους την εκποίηση. Ο προσφεύγων ήταν αντίδικος με μια τράπεζα και η εκποίηση προγραμματίστηκε λόγω χρέους προς την τράπεζα αυτή.

Σημειώνει ότι το επιχείρημα του προσφεύγοντα εκθέτει ως επί το πλείστον ότι καθώς ο σκοπός της εκποίησης δια πλειστηριασμού είναι να προσελκυστούν όσο το δυνατόν περισσότεροι πλειοδότες για να πετύχει ο πλειστηριασμός το μεγαλύτερο προσφερόμενο τίμημα, ο σκοπός αυτός παραμερίστηκε (από δόλο ή από αμέλεια) λόγω της εσφαλμένης αγγελίας, κι έτσι τα οικόπεδά του κατακυρώθηκαν στην τράπεζα για τιμή που δεν αντιστοιχούσε στην προγενέστερη εξέλιξη των επίδικων οικοπέδων. Όμως, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι εξετάζοντας την αιτίαση του προσφεύγοντα υπό το πρίσμα του άρθρου 6, διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε τίποτε το μη εύλογο ή το αυθαίρετο στα συμπεράσματα των ελληνικών δικαστηρίων σύμφωνα με τα οποία δεν υπήρχε δόλος εκ μέρους της Αγροτικής Τράπεζας, η οποία, εν πάση περιπτώσει, είχε ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία για την εκποίηση δια πλειστηριασμού. Επίσης, από τον φάκελο προκύπτει ότι στον Αριστομένη παρουσιάστηκαν πέντε άτομα, στον τόπο πώλησης που εσφαλμένα αναφέρθηκε στην εφημερίδα. Κανένα από τα άτομα αυτά, που ο προσφεύγων παρουσιάζει ως πιθανούς πλειοδότες, δεν

πήγε στον τόπο όπου θα πραγματοποιούνταν πραγματικά ο πλειστηριασμός, παρόλο που η τράπεζα διέθεσε το μεταφορικό μέσο για την μεταφορά τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν μπορεί εγκύρως να υποστηριχτεί ότι τα οικόπεδα του προσφεύγοντα θα είχαν «πιάσει» υψηλότερη τιμή αν αυτά τα πέντε άτομα, ή ακόμα μέρος αυτών, είχαν ενημερωθεί σωστά για τον τόπο της εκποίησης και είχαν μπορέσει να πάνε απ' ευθείας. Αν ο προσφεύγων μπόρεσε, εξ αιτίας τη λανθασμένης ενημέρωσης, να υποστεί απώλεια ευκαιριών, αυτό δεν αρκεί για να συμπεράνει κανείς ότι η αιτίαση σχετικά με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου είναι θεμελιωμένη.

Συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτού, το Δικαστήριο, κατά πλειοψηφία,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

Soren Nielsen

Nina Vajic

Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο που έχει συνταχτεί στα γαλλικά

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα